

HEI-004-017104

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

December – 2017

CC - 03 : Psychology of Development & Learning

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 017104

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૬
- (૧) અધ્યાપન મનોવિજ્ઞાન એટલે શું ?
- (૨) અર્થપૂર્ણ અધ્યયન કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપ્યું છે ?
- (૩) AOM નું આખું નામ લખો.
- (૪) લઘુ અવધિ સ્મૃતિમાં માહિતી કેટલા સમય સુધી રહે છે ?
- (૫) જીન પિયાજેએ અધ્યયનનો કયો સિદ્ધાંત આપ્યો છે ?
- (૬) ગેનેની અધ્યયન પરિસ્થિતિઓના પ્રકાર જણાવો.

- ૨ નીચેનામાંથી ગમે તે છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૧૨
- (૧) વૃદ્ધિ એટલે શું ?
  - (૨) સાંવેદનિક સ્મૃતિના લક્ષણો જણાવો.
  - (૩) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનના હેતુઓના નામ આપો.
  - (૪) પ્રતિક્ષિપ્ત ક્રિયા એટલે શું ?
  - (૫) એડવાન્સ ઓર્ગેનાઈઝર મોડેલના હેતુઓ જણાવો.
  - (૬) આસુબેલે દર્શાવેલ અધ્યયનના ચાર પ્રકાર જણાવો.
  - (૭) વિસ્મરણ ઘટાડવાના ઉપાયો જણાવો.
  - (૮) ગેનેના મતે બાહ્ય પરિસ્થિતિઓ એટલે શું ?
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬
- (૧) ગેનેના અધ્યયન શ્રેણીનાં ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.
  - (૨) જ્ઞાનાત્મક વિકાસના સિદ્ધાંતના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો સમજાવો.
  - (૩) લઘુ અવધિ સ્મૃતિ વિશે માહિતી આપો.
  - (૪) વિકાસ એટલે શું ? વિકાસના પ્રકારો સમજાવો.
  - (૫) અવલોકનાત્મક અધ્યયનના ફલિતાર્થો સમજાવો.
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬
- (૧) અધ્યાપન મનોવિજ્ઞાનના ઘટકો સમજાવો.
  - (૨) માહિતી સંસ્કરણ તંત્રના ઘટકો વર્ણવો.
  - (૩) દીર્ઘ અવધિ સ્મૃતિના માહિતીના પ્રકારો સમજાવો.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં લખો : ૨૦
- (૧) એડવાન્સ ઓર્ગેનાઈઝર મોડેલના સોપાનો વર્ણવો.
  - (૨) અધ્યાપન મનોવિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતો વર્ણવો.
  - (૩) બ્રુનરના અન્વેષણાત્મક અધ્યયનના સિદ્ધાંતો જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1** Answer the following question : **6**
- (1) What is the Instructional Psychology ?
  - (2) Who gave Reception Learning ?
  - (3) Write the full form of AOM ?
  - (4) What is the duration of short-term memory for storing information ?
  - (5) Which learning theory was given by Jean Piaget ?
  - (6) Give the types of learning situations have been given by Gagne ?
- 2** Answer the following questions : (Any Six) **12**
- (1) What is Growth ?
  - (2) Explain the characteristics of Sensory Memory ?
  - (3) Name the objectives of Educational Psychology.
  - (4) What is 'Reflexes' ?
  - (5) Write about the aims of Advance Organizer.
  - (6) Explain the four types of learning mentioning by Aasubel.
  - (7) Explain the measures to reduce the forgetting.
  - (8) According to Gagne what is External Condition ?
- 3** Answer the following questions in 250 words : (Any Four) **16**
- (1) Explain the advantages and disadvantages of Gagne's hierarchical learning.
  - (2) Discuss the educational implications of cognitive development theory.
  - (3) Give the information about short term memory.
  - (4) What is Development ? Explain the types of development.
  - (5) Write about the social implications of Observational learning ?

4 Answer the following questions in 300 words : (Any Two) **16**

- (1) Explain the components of Instructional Psychology.
- (2) Describe the components of information process system.
- (3) Explain the types of information in long term memory.

5 Answer the following questions in 400 words : (Any Two) **20**

- (1) Discuss the steps of advance organizer model.
- (2) Describe the principles of Instructional Psychology.
- (3) Describe the principles of discovery learning of Bruner.
